

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ФАРМАЦЕУТСКА КОМОРА
The Pharmaceutical Chamber of Serbia

PRIJAVA DEFEKTA KVALITETA LEKA

MR PH.SPEC. TATJANA SAVKOVIĆ, KBC ZVEZDARA

Bolnička farmacija KBC Zvezdara

- **Služba za farmaceutsku zdravstvenu delatnost KBC Zvezdara**
Odeljenje za lekove i medicinski materijal / Odsek za kliničku farmaciju
Odeljenje za infuzione rastvore
- **KBC Zvezdara - nastavna baza četiri fakulteta Univerziteta u Beogradu**
Medicinskog od 1979.   Fakulteta za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju od 2008.
Stomatološkog od 1982.   Farmaceutskog od 2014.
- **Klinike / Bolnice / Službe**
- **786 bolničkih postelja**
- **2017. najviša ocena usklađenosti sa akreditacionim standardima (97,75%)**

PROCEDURA

П.VI-006 Izveštavanje o neželjenim reakcijama na lekove i medicinska sredstva u KBC Zvezdara

- Obrazac za prijavljivanje neželjenih reakcija na lek (NRL) za zdravstvenog radnika (ALIMS)
- Obrazac za prijavljivanje neželjene reakcije na medicinsko sredstvo za zdravstvene ustanove i zdravstvene radnike (ALIMS)
- Prijava sumnje u kvalitet, odnosno odstupanja od standarda kvaliteta leka, odnosno medicinskog sredstva (Ministarstvo zdravlja)

ODGOVORNE OSOBE

/35/   Одговорне особе за праћење и пријављивање нежељених реакција и дефекта квалитета лека/медицинског средства

/26/   Клиничка одељења / Болнице / Службе

Координатор за фармаковигиланцу / vigilанцу / пријаву дефекта квалитета КБС Звездара

PRIJAVA defekta kvaliteta leka

- Lekar / medicinska sestra koji posumnjaju u kvalitet leka obaveštavaju odgovornu osobu Odeljenja.
- Odgovorna osoba Odeljenja u **Obrascu za prijavu defekta kvaliteta leka** popunjava: naziv proizvoda; farmaceutski oblik; jačinu; vrstu i veličinu pakovanja; broj serije; rok upotrebe; naziv proizvođača; opis, datum i vreme uočenog odstupanja od standarda kvaliteta.
- Obrazac sa popunjenim podacima potpisuje zdravstveni radnik koji sumnja u kvalitet leka.
- Odgovorna osoba Odeljenja karantira lek i obaveštava koordinатора KBC Zvezdara o sumnji u kvalitet.

PROCENA defekta kvaliteta leka

Koordinator odlazi na Odeljenje, gde inicijalno procenjuje prijavljeni defekt kvaliteta leka:

- defekt kvaliteta leka vs. neželjena reakcija na lek
- defekt kvaliteta leka vs. defekt kvaliteta medicinskog sredstva korišćenog za primenu leka
- proveru uslova čuvanja leka
- isključivanje greške korisnika
- proveru načina korišćenja / pripreme leka
- proveru eventualno dostupnog leka istog serijskog broja

ОБАВЕШТАVANJE o defektu kvaliteta leka

Koordinator

- Popunjava preostale podatke u Obrascu za prijavu defekta kvaliteta leka
- Karantira lek potencijalno spornog serijskog broja
- Organizuje preuzimanje leka od strane Dobavljača
- E-mail-om obaveštava proizvođača / zastupnika / distributera / ALIMIS / Odgovorne osobe KBC Zvezdara
- Popunjen obrazac šalje poštom Ministarstvu zdravlja

SPROVOĐENJE ODLUKE nadležne inspekcije

- Obaveštavanje Odgovornih osoba Odeljenja o odluci nadležne inspekcije
- Povlačenje leka iz prometa ili korišćenje karantiranog leka

PRIJAVA neželjenih reakcija i defekta kvaliteta – KBC Zvezdara

PRIJAVE u KBC Zvezdara		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Neželjena reakcija	LEK	1	9	2			3		2	2
	medicinsko sredstvo					7	1			
Defekt kvaliteta	LEK		1				1		2	1
	medicinsko sredstvo		4		3	5	3	6	1	3

Prijava 1 – ULTRAVIST 370 rastvor za injekciju / infuziju

Primećena NRL kod 8 pacijenata, nakon primene leka (istog broja serije) i urađene selektivne koronarografije i/ili angioplastike.

- 5 pacijenata - uočena alergija medicamentosa, sa različitom manifestacijom (drhtavica, mučnina, otežano disanje, crvenilo po vratu i gornjem delu grudnog koša, eritematozne ploče na licu i vratu, bez gušenja; Kvinkeov edem). Kod 4 pacijenta, nakon primene terapije, a kod 1 spontano bez terapije, dolazi do regresije stanja.
- 3 pacijenta – ispoljena pirogena reakcija

Prijavljene NRL i sumnja u kvalitet leka, zbog neočekivanog broja NRL istog serijskog broja.

Prijava 2 – PARACETAMOL rastvor za infuziju

U kutiji od 10 bočica, rastvor leka je prebojen žuto u 1 bočici.

- Uočeno je jasno oštećenje staklene boce, do koga je došlo nakon završenog procesa proizvodnje, puštanja u promet i transporta.

Prijava 3 – HUMIRA (adalimumab) rastvor za injekciju

Nakon izvlačenja pena, pri s.c. aplikovanju leka, primećena je manja količina sadržaja na koži pacijentkinje, oko mesta aplikacije i na podu.

Sumnja u ispravnost injekcionog pena.

Prijava 4 – SIMPONI (golimumab) rastvor za injekciju u napunjenom injekcionom špricu

Pri otvaranju poklopca na injekcionom špricu, uočeno je da je igla uvučena, što je onemogućilo aplikovanje leka. Prilikom manipulacije špricom, lek je iscureo.

Prijava 5 – HUMIRA (adalimumab) rastvor za injekciju

Pre primene leka uočeno je da je igla zakrivljena.

Sumnja u ispravnost injekcionog pena.

Prijave DEFEKTA KVALITETA leka – ostale ZU sekundarne/tercijarne ZZ

- 1) **Bipodis (aripiprazol) 30X5mg tablete**
u kutiji zapakovano 2x10tableta 5mg i 1x10 tableta 15mg
- 2) **Klometol (metoklopramid) 10mg/2ml rastvor za injekciju**
prilikom uvlačenja u špric, primećeno zamućenje
- 3) **Trodon (tramadol) 50mg/ml rastvor za injekciju**
prilikom uvlačenja leka u špric, primećeno zamućenje
- 4) **Doxorubicin (doksorubicin) 50mg/25ml koncentrat za rastvor za infuziju**
izostanak očekivanog neželjenog dejstva leka (alopecija), sumnja u terapijsku neefikasnost leka
- 5) **Zoladex (goserelin) 10.8mg implant u napunjenom injekcionom špricu**
pri aplikaciji leka, ispadanje implanta iz šprica
- 6) **Lendacin (ceftriakson) 1g prašak za rastvor za injekciju/infuziju**
krunjenje zatvarača i pojava čestica u rastvoru (pri rekonstituciji korušćena igla veličine 18G, 1.2mm)

ZAKLJUČAK

- Mali broj prijavljenih defekta kvaliteta leka u ZU sekundarnog / tercijarnog nivoa ZZ
- Značaj aktivnog učešća bolničkih farmaceuta u praćenju defekata kvaliteta leka
- Uzimanje uzoraka za rekontrolu od ZU predstavlja problem, jer ne postoji mogućnost fakturisanja i razduživanja leka čiji je kvalitet pod sumnjom

